

Avrupa Çevre Fosil Yakıtlar Tüketim Vergisi Uygulaması Gerekliliği ve Yeşil, Çevreci Karbonsuz Yeni Kuşak Elektrikli Araba Satışları Teşvikleri

Ahmet Cangüzel Taner

Fizik Yüksek Mühendisi

Fizik Mühendisleri Odası (canguzel.taner@gmail.com)

Aşırı düzeylerde dünya karbondioksit emisyonları yükselişleri güneş sisteminin yaşamaya elverişli olan yegane mavi gezegenin geleceği yönünden toplumların tüm kesimlerinde kuşkusuz ciddi kaygılar uyandırmaktadır. Olağandışı derecede yerkürenin ısınması ve global iklim değişikliklerinin nedeni oluşan küresel sıcaklık artışları önlenmesi çalışmaları ise yüksek ekonomik büyüme hızları sonucu akim kalmaktadır. Küresel sera gazı emisyonlarının frenlenmesi, dizginlenmesi ve kısıtlandırılması yönünde Birleşmiş Milletler BM Aralık 2015 Paris İklim Sözleşmesi, insan sağlığı ve çevre güvenliği perspektifleri çerçevesinde global sıcaklık artışları rakamlarının 2°C ile sınırlandırılmasını amaçlamaktadır. Küresel karbondioksit emisyonları yaklaşık %25 oranında global taşıma sektörü kanalıyla oluşmaktadır. Söz konusu oranın dörtte üçünün de dünya karayolları geleneksel nakliye araçları kökenli kirlilik olduğu hesaplanmaktadır. Ayrıca, global sera gazı emisyonlarının azaltılması, kontrol ve denetim altına alınması için demode baz yük kaynağı fosil yakıt yakan termik santraller yerine doğa dostu yenilenebilir enerji kaynakları YEK menşeli inovatif güç kompleksleri kurulması ve karbonsuz yeni kuşak nükleer elektrik santralleri tesisi önemli endüstriyel alternatif düşük karbon ekonomisi enerji üretim teknolojileri perspektifleri arasında sıralanmaktadır. Böylece, hem inovasyona dayalı temiz enerji kaynakları enerji depolama sistemleri (store electrical energy**) geliştirilmesi hem de yeni nesil akülü elektrikli otomobiller ve taşıt araçlarının yaygınlaştırılması sayesinde küresel ekolojik denge kriterleri ilkelerine ulaşılması hedeflenmektedir. Yeşil, doğa dostu ve çevreci şarj edilebilir bataryalı yenilikçi arabalar satışları teşviki bağlamında küresel fosil yakıt çevre vergileri yürürlüğe konulması da sürdürülebilir global ekolojik denge ölçütleri açısından kayda değer önlemler dizisi arasında sayılmaktadır.**

Aralık 2015 Uluslararası Paris İklim Değişikliği Zirvesi müzakereleri neticesi dünya ülkeleri politika belirleyicileri, küresel sera gazı emisyonlarının limitlenmesi suretiyle sanayi devrimi öncesine kıyasla küresel sıcaklık yükselişleri rakamlarının 2°C düzeyinde tutulması konusunda bir anlaşmaya varmıştır. Aralık 2015 Birleşmiş Milletler BM Paris İklim Anlaşması yükümlülüklerine erişilmesi açısından çevre dostu şarj edilir elektrikli otomobil ve ağır vasıta taşıtları satışlarının teşviki de önem taşımaktadır. Düşünce kuruluşu **Uluslararası Enerji Ajansı (International Energy Agency – IEA)**, global karbondioksit salınımları ve emisyonlarının takribi %23 oranında global nakliye sektörü kanalıyla meydana geldiğini açıklamaktadır. **IEA** tarafından açıklanan küresel taşıma sektörü karbondioksit (**carbon dioxide - CO₂**) emisyonlarının %75'ini de klasik karayolları taşıt araçları kaynaklı olduğu ifade edilmektedir. Hükümetler, sürücülerin çevreci nakil araçları satın almaları yönünde uğraşı vermektedir. Bazı yönetimler de benzin ve dizel akaryakıt ürünleri vergileri artırılması ile taşıma maliyetlerinin yükseltilmesi yoluna gitmektedir. Diğer hükümetler ise ya çevre kirliliği yaratan konvansiyonel otomobiller ve taşıtların yıllık muayene ruhsatları ücretlerini yükseltmekte ya da doğa dostu yeşil inovatif nakliye araçları kullanımı teşvikleri için cazip vergi iadeleri programı uygulamaktadır. Klasik arabalar ve geleneksel nakil araçlarının karayollarında sürülmesinin engellenmesi bağlamında

en etkin ekolojik yaklaşımlar ciddi biçimde sorgulanmakta ve araştırılmaktadır. Prof Dr Anna Alberini ve Markus Bareit tarafından yapılan “**Does the Swiss Car Market Reward Fuel Efficient Cars?**” başlıklı bilimsel araştırmada **İsviçre'nin kantonları** kapsamında uygulanan karayolları çevre kirliliği politikaları izlenmiştir. İsviçre'nin 26 kantonunda yeni otomobil satışları 2005 ve 2011 yılları arasında her bir kanton içeriğinde ayrıntılı incelenmiştir. Doğa dostu yeşil otomobil sahiplerine sağlanan yıllık araç vergi iade uygulamaları, etkinliği en düşük düzeyli politika olarak tespit edilmiştir. Sözü edilen araştırmacılar aynı zamanda ulusal gelirlere katkı temin etmeye yönelik olan demode otomobil yıllık muayane ruhsat ücretleri artırılması yönteminin de etkisiz bir seviyede kaldığını saptamıştır. Doğa dostu kriterleri simgeleyen yeşil çimlerle donatılmış temsili çevreci otomobil aşağıdaki resimde görüntülenmektedir.

Kaynak: The Economist Dergisi

Günümüzde yeşil yenilikçi otomobillerin piyasaya sürülmesi de emisyon hedeflerine ulaşılması bağlamında yetersiz kalmaktadır. Çevre dostu yeşil otomobiller satın alınması yoluyla karbonun tonu başına tüketiciye maliyeti 810 İsviçre frangı (815 dolar) olmaktadır. Daha yüksek oranlardaki emisyonların ekonomik maliyeti ise İsviçre Hükümetinin hesabına kıyasla yedi kat daha yüksek seyretmektedir. Araştırmacılar, yüksek akaryakıt vergileri yürürlüğe konulmasının ise çok daha etkin bir seçenek sunduğunu bulmuştur. Örneğin, hidrokarbon gümrük vergisi %16 oranında artırılması halinde karayolu senelik araç muayene ruhsat ücretinin %50 düzeyinde yükseltilmesi ile aynı etki sağlanmaktadır. Bayan Alberini, sürücüler açısından karayolu vergilerinin akaryakıt verimliliğine kıyasla daha önemsiz olduğunu vurgulamaktadır. Sürücülerin benzin istasyonlarında her akaryakıt ikmalleri sırasında öncelikle yakıt vergileri ve araç verimliliği sorunlarını sıkça anımsadıkları işaret edilmektedir. İkinci olarak yıllık taşıt muayene ruhsat ücretleri de araçların kat ettikleri mesafeler dikkate alınmaksızın vergilendirilmekte ve verginin yılda bir kez ödenmesinden ötürü de sürücülerin daha az araç kullanmaları yönünde bir teşvik getirilmemektedir. Bahse konu bilimsel araştırma çok sayıda bulguları da yansıtmaktadır. Bir başka bilimsel makale 2015 yılında yayımlanmıştır. Tilburg Üniversitesi (**Tilburg University**)'nden Prof Dr Reyer Gerlagh ve araştırma grubu da

çok akaryakıt yakan hafif karayolu taşıtları ve ağır vasıta araçları kapsamında uygulanan daha yüksek yıllık araç muayene ücretleri işlemlerinin son derece yetersiz olduğunu doğrulamaktadır. Hatta yüksek akaryakıt tüketen karayolu taşıtları emisyonlarının sınırlandırılması ve limitlenmesi çalışmaları karşısında tam tersine bir etki oluşturulduğu mevzu bahis çalışma ile teyit edilmektedir. Ne yazık ki, daha yüksek ulusal akaryakıt vergileri de kamuoylarında ciddi tepkilere neden olmaktadır. Pek çok Avrupa ülkesi eski model araçlara vergi uygulanmasından ziyade yeşil, doğa dostu ve çevreci evrimsel otomobiller satın alınması yönünde ekonomik sübvansiyonlar yürürlüğe koymaktadır. Sonuçta, küresel ekolojik dengenin korunması bağlamında çevre dostu politikalar oluşturulması, doğa tutkusu yoğun olan Avrupa ülkeleri genelinde bile çok zor ve çetin görünmektedir.

Kaynaklar:

- Yeni Nesil Nükleer Güç Reaktörleri, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası FMO** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2006.
- Nükleer Enerji, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2007.
- Nükleer Reaktörler, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2007.
- Nükleer Güç Santralleri ve Nükleer Enerjinin Geleceği, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2007.
- Almanya'da Nükleer Enerjinin Geleceği, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2007.
- Karbondioksit Emisyonları ve Salınımlarının Yok Edilmesi ya da Depolanması, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2008.
- Fosil Yakıtlı Termik Santraller, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2009.
- İtalya, Nükleer Santraller, Yenilenebilir Enerji Kaynakları, Çevre Eylem Planları ve Enerji Eylem Planları, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası FMO** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2009.
- Brezilya'nın Enerji Politikası ve Enerji Eylem Planları, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2009.
- İleri Nükleer Santraller, İklimsel Değişim Mekanizmaları, Küresel Isınma ve İklim Değişiklikleri Bilimsel Raporları, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2010.
- Küresel Sıcaklık Artışları, Küresel Sıcaklık Ölçümleri ve Küresel Isınma, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2011.
- Kanada Karbon dioksit Vergisi Uygulaması, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO** Faydalı Bilgiler, 2011.
- Avustralya Karbon Emisyonları Vergilendirmesi, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO** Faydalı Bilgiler, 2011.
- Kuzey Kutbu Küresel Isınma ve İklim Değişikliği Nedeni ile Kuzey Buz Denizi Buzulları Erimesi Perspektifleri, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2011.
- Çevre Dostu Temiz Enerji Kaynakları Teknolojileri Projeksiyonları ve Küresel Çevreci Yenilenebilir Enerji Kaynakları Yatırımları, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2011.
- ABD** Kömüre Dayalı Elektrik Santralleri Karbon Salımları ve Karbon dioksit Emisyonları Bertaraf Edilmesi Projeksiyonları, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik**

Mühendisleri Odası Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2012.

-Küresel Isınma ve Küresel İklim Değişiklikleri Nedenleri Arasında Sayılan Küresel Karbondioksit Emisyonları Yok Edilmesi Teknolojileri Maliyetleri, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2012.**

-Doğa Dostu Temiz Fosil Yakıtlı Elektrik Santralleri Geliştirilmesi Kapsamında Karbon Yakalama ve Karbon Tutma **CCS** Teknolojileri Perspektifleri, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2012.**

-Karbon Yakalama ve Depolama (**Carbon Capture and Storage**) **CCS** Teknolojisi Kapsamında Son Yapılan Küresel Bilimsel **Araştırma ve Geliştirme (AR-GE)** Faaliyetleri, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2012.**

-Avrupa Birliği Ulaşım Politikası ve Kyoto Protokolü Sonrası **AB** Küresel Karbondioksit Emisyonları Azaltılması Perspektifi, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2012.**

-Küresel Sera Gazı Emisyonları Kapsamında Rekor Düzeylere Ulaşan Global Karbondioksit Emisyonları Ölçümleri, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2013.**

-Dünya Ortalama Sıcaklık Artışları Işığı Altında Yeni Küresel Isınma Projeksiyonları ve Global İklim Değişikliği Senaryoları İkilemi, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2013.**

-Küresel Karayolu Ulaşım Araçları Global Karbondioksit Emisyonları Düşürülmesi ve Yeni Nesil Düşük Karbon Emisyonlu Evrimsel Otomobiller, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2013.**

-Amerika Birleşik Devletleri Kömür Kullanan Termik Santraller ve Yeni Çevre Kirliliği Yasal Düzenlemeleri Perspektifi, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2013.**

-Dünya İls ve Kurum (Siyah Karbon) Kökenli Çevre Kirliliği ile Global Isınma ve Küresel İklim Değişikliği Mekanizması Bilimsel İlişkisi, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2013.**

-Global Karbondioksit Konsantrasyonları Artmasıyla Küresel İklimsel Değişimler Sonucu Okyanusların ve Denizlerin Asitlenmesi Sorunları, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2013.**

-Dünyanın Üçüncü Kutup Bölgesi Sayılan Tibet Platosu Buzul Kütlelerinin Erimesi ile Küresel Isınma ve Global İklim Değişikliği Mekanizmaları İlişkisi, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2013.**

-Avrupa Birliği (**AB**) Emisyon Ticareti Sistemi (**EU ETS**) **AB** İklim Politikası ve Global Karbon Ticareti Perspektifleri, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2013.**

-**ABD** Enerji Politikaları Değişimi Sürecinde Küresel Isınma ve Global İklim Değişikliği Sorunları ile ilgili Yeşil, Doğa Dostu ve Çevreci Son Gelişmeler, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2013.**

-Almanya Yeşil Enerji Devrimi **Energiewende** Enerji Dönüşümü Süreci İçinde Elektrik Şebekesi Sistem Kararsızlıkları ve Gerilim (Voltaj) Dengesizlikleri, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2013.**

-Çin, Yeni Kuşak Nükleer Enerji Santralleri, Global Yenilikçi Nükleer Santral İnşaatları ve Dünya Sera Gazı Emisyonları, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2013.**

-Almanya Enerji Reformu Düşük Karbon Ekonomileri Yenilenebilir Enerji Kaynakları **YEK** Devrimi ve **Energiewende** Enerji Çevrimi Açmazı, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2013.**

-Küresel Sıcaklık Artışları Sonucu Global Buzul Sahanlıkları, Buzul Karlar ve Buz

- Kristallerinden Oluşan Kar Kütlelerinin Erimesi Perspektifleri, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2013.
- İngiltere Peterhead Doğalgaz Kombine Çevrim Santrali Karbondioksit Tutma ve Tecrit Etme **CCS** Teknolojisi Pilot Tesisi ile Emisyonların Kuzey Denizi Tüketilmiş Klasik Doğalgaz Rezervuarları İçine Pompalanması, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2014.
- Global Karbondioksit Emisyonları Limitlenmesi, Kontrol ve Denetim Altına Alınması için Dünya İklim Değişiklikleri Eylem Planları ve Küresel Projeler, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2014.
- ABD** Küresel Isınma ve Global İklim Değişikliği Politikaları Çerçevesinde Dünyanın En Kirlili Fossil Yakıtı Kömür Kullanan Elektrik Santralleri Projeksiyonları, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2014.
- Dev Global Ham Petrol Üreticisi Şirketler Açısından Küresel İklim Değişiklikleri Durdurulması Perspektifleri, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2014.
- Avrupa Birliği **AB** Küresel Sera Gazı Emisyonları Dizginlenmesi Doğrultusunda Hüküm Süren Global Doğa Dostu, Çevreci ve Yeşil Liderlik Tutkusunu Perspektifi Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2014.
- Küresel İklim Değişikliği Eylem Planları Yoluyla Global Karbondioksit Emisyonları Sınırlandırılması ve Denetim Altına Alınması Projeksiyonları, Ahmet Cangüzel Taner **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2014.
- Çin'in Yüksek Ekonomik Büyüme Hızları Bağlamında Gelişen Küresel Ekolojik Sorunlar Karşısında Ulusal Yeni Çevre Kirliliği Yasal Düzenlemeleri Perspektifi Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2014.
- Yeni Kuşak Elektrikli Otomobil Motorları İçerisinde Makro Aküler Yerine Küçük Boyutlu Mikro Lityum İyon Bataryaları **Araştırma Geliştirme Ar-Ge** Faaliyetleri, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2015.
- Kyoto Protokolü Sonrası Olası **BM** 2015 Paris İklim Anlaşması Dünya Karbondioksit Emisyonları Artışları ve Yok Edilmesi Teknolojileri, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2015.
- İtalya Enerji ve Çevre Eylem Planları Projeksiyonları Çerçevesinde **YEK** Kökenli Jeotermal Enerji Santralleri **JES** Güç Üniteleri Emisyonları Sorunları Perspektifi, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2015.
- ABD** Düşük Karbon Teknolojileri Geçiş Süreci Zarfında Birleşik Devletler Çevre Korunma Ajansı **US EPA** Yeni Temiz Hava Yasal Düzenlemeleri Uygulamaları, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2015.
- ABD** Kara Nakil Vasıtaları Emisyonları Çevre Kirliliği, Elektrikli Otomobiller ve Hafif Taşıt Araçları Yakıt Türleri Salımları Kaynaklı İnsan Ölümleri Mukayesesi, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2015.
- Dünya Karbondioksit Emisyonları Yok Edilmesi Teknolojileri Uygulamaları ve Yasal Düzenlemeleri Gelişmeleri Işığında Olası **BM** 2015 Paris İklim Anlaşması, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2015.
- Küresel Fossil Yakıtlar Petrol, Doğalgaz, Kömür Tüketimlerinin Önlenmesi, Durdurulması ve Tasfiyesi Hakkında Batı Kamuoylarında Gelişen Eylemler, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası FMO Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2015.
- Fransız Elektrik Firması **EDF** ve Çin Nükleer Güç Şirketi **CGN** Tarafından Ortaklaşa İngiltere Üçüncü Nesil İnovatif Fisyon Enerji Santralleri Yatırımları, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2015.
- Ortadoğu Ülkeleri Mısır, Suudi Arabistan, Ürdün ve Birleşik Arap Emirlikleri Baz Enerji Kaynağı Karbonsuz **Nükleer Güç Santralleri NGS** Kurulması Projeleri, Ahmet

- Cangüzel Taner, **FMO** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2015.
- Hollanda Güç Üretimi Profili İçeriğinde Doğa Dostu **Rüzgâr Enerjisi Santralleri (RES)** Elektrik Üniteleri, Parkları ve Çiftlikleri Kurulmasına Dair Halkın Tepkisi, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası FMO** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2015.
 - Dizel Motorlar ile Çalışan Klasik Soğutucular için Doğa Dostu İnovatif Yeni Nesil Sıvı Azot-Nitrojen Makineleri Araştırma Geliştirme **ARGE** Faaliyetleri, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası FMO** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2015.
 - ABD** Yüksek Mahkemesi (Supreme Court) Son Kararları Karşısında Ulusal Karbondioksit Emisyonları Kontrol ve Denetim Altına Alınması Sorunları, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2016.
 - İnovatif Karbon Tutma ve Saklama (**Carbon Capture and Storage - CCS**) ile Karbondioksiti Bazalt Taşı İçerisine Depolama **Ar-Ge** Çalışmaları, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2016.
 - Kalkınmakta Olan Ülkeler Kapsamında İnovasyona Dayalı Çevre Dostu Yenilikçi Karbonsuz **Güneş Enerjisi Santralleri GES** Kompleksleri Gelişim Süreci, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2016.
 - Ürdün, Suudi Arabistan, **BAE**, Güney Afrika, Almanya, Meksika, Brezilya, Peru, Amerika, Çin ve Hindistan **YEK** Menşeli Solar Enerji Santralleri Yatırımları, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2016.
 - Büyük Britanya Elektrik Arz Güvenliği Çıkmazı ve Sarmalı Sorunları Çözümü Bağlamında İnovatif **Hinkley Point C** Nükleer Güç Santrali Projesi Paradoksu, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2016.
 - Temiz Enerji Kaynakları Kökenli Sistemler İçinde Kullanılan İnovatif Lityum İyon Aküler Üretimleri ve Küresel Beyaz Altın Lityum Arz Güvenliği, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2016.
 - Yeni Nesil Akıllı Telefonlar, Dizüstü Bilgisayarlar, Robotlar, İnsansız Hava Araçları **İHA**, Uydular, Otomobiller ve Güç Santrallerinde Kullanılan Yeniden Şarj Edilebilir İnovatif Lityum İyon Bataryalar Geliştirilmesi Çalışmaları, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2016.
 - İngiltere Yüksek Kapasiteli Yeni Nesil **Nükleer Güç Santralleri NGS** Yerine İnovatif Küçük Modüler Elektrik Reaktörleri Kurulması Perspektifleri, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2016.
 - Kalkınmakta Olan Ülkeler Kapsamında İnovasyona Dayalı Çevre Dostu Yenilikçi Karbonsuz **Güneş Enerjisi Santralleri GES** Kompleksleri Gelişim Süreci, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2016.
 - Birleşik Krallık (**United Kingdom - UK**) Enerji Projeksiyonları ve **Électricité de France EDF Hinkley Point C** Nükleer Güç Santrali **NGS** Kurulması Açmazı, Ahmet Cangüzel Taner, **FMO** Yayınları, Faydalı Bilgiler, 2016.
 - İsveç, Finlandiya, Fransa, İngiltere Fisyon Enerji Santralleri Geleceği ile İnovatif Nükleer Güç Sektörü Ekonomik Sübvansiyonları ve Finansal Fon Yardımları, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2016.
 - Dünya Kayalara Gizlenmiş Evrimsel Şeyl Doğalgazı ve Petrolü Arzı Zenginliği Sayesinde Hidrokarbon Fiyatları Düşüşleri Sonrası Küresel Petrol Üretimi, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2016.
 - YEK** Kökenli **GES** ve **RES** Kompleksleri Enerji Depolama (**Store Electrical Energy**) Sistemleri İçin Efsanevi Kral Sisifos (**Sisyphus**) Tren Düzeneği, Ahmet Cangüzel Taner, **Fizik Mühendisleri Odası Yayınları**, Faydalı Bilgiler, 2016.
 - The Economist Dergisi, (30 Temmuz – 05 Ağustos 2016).

Fizik Mühendisleri Odası FMO Resmi İnternet Sitesi:

www.fmo.org.tr/_yayinlar/faydali-bilgiler